

УДК 330.87+26/28
ББК 65+86.37
С69

Редколлегия:

Голубев К. И., архимандрит Сергей (Акимов), Дубянский А. Н.,
Лемещенко П. С., Лукин С. В., Мартынова Л. А., Рязанов В. Т.

С69 Социум и христианство: Материалы II Международной научно-практической конференции, Минск, 27-28 января 2018 г. / Редкол.: Голубев К. И. [и др.]. Минск: OIKONOMOS: Издательство Минской духовной академии, 2018. – 84 с.

ISBN 978-985-7145-20-1.

В сборнике представлены материалы II Международной научно-практической конференции «Социум и христианство», проходившей 27-28 января 2018 г. в г. Минске.

УДК 330.87
ББК 86

ISBN 978-985-7145-20-1

© OIKONOMOS, 2018
© Издательство Минской
духовной академии, 2018

для малыша. Для улучшения ситуации в сфере несовершеннолетнего материнства важно:

- совершенствовать законодательное регулирование вопросов оказания социальной помощи данной категории женщин;

- осуществлять более эффективное межведомственное сотрудничество и более тесное взаимодействие с общественными и религиозными организациями;

- возобновить ранее существовавшую практику поддержки несовершеннолетних матерей из числа воспитанниц интернатных учреждений и осуществление социальной реабилитации юных мам (на примере функционирования отделения «Ранние дети», которое являлось структурным подразделением «Школы интерната для детей сирот и детей, оставшихся без опеки родителей №5»).

Представляется целесообразным общими усилиями рассмотреть возможность создания специализированных сайтов с необходимой информацией и списком организаций, в которые можно обратиться за помощью в случае беременности несовершеннолетних, а также групп поддержки с использованием социальных сетей. Необходимо продолжить развигать социальную работу в данном направлении, повышая уровень квалификации и технические возможности специалистов, материальное оснащение учреждений образования и здравоохранения. Для минимизации негативного социально-демографического эффекта данной проблемы, требуется обеспечить своевременную, всеобъемлющую профилактическую деятельность по пропаганде традиционных семейных ценностей. Только совместные усилия государственных, общественных, религиозных объединений и семьи, обмен опытом и комплексный подход к решению проблем раннего материнства помогут юным девушкам не оставаться наедине с тревогой и растерянностью в новом, непонятном статусе «маленькая мама».

Литература

1. Уголовный кодекс Республики Беларусь. [Электронный ресурс]. – <http://kodeksy.by/ugolovno-processualnyy-kodeks/> – Дата доступа: 01.12.2017.
2. Филиппова, Г.Г. Психологические особенности ранней беременности и их влияние на развитие репродуктивного поведения / Г.Г. Филиппова. [Электронный ресурс]. – <http://www.psymama.ru/articles/15.html> – Дата доступа: 04.12.2017.

Кахноўская Алена Вячаславаўна

старшы выкладчык кафедры менеджменту і адукацыйных тэхналогій ІПКіІІ БДПУ

Народнае свята як сродак далучэння дзіцяці старэйшага дашкольнага ўзросту да духоўна-маральных каштоўнасцей

Адным з актуальных напрамкаў сучаснай сістэмы дашкольнай адукацыі выступае выхаванне на аснове найлепшых культурных традыцый, выкарыстанне ў адукацыйным працэсе этнічнай педагогікі беларусаў.

Існуюць розныя падыходы да этнакультурнага выхавання дзіцяці [1], аднак забяспечыць такое выхаванне сённяшнім часам немагчыма без звароту да этнічных духоўна-маральных каштоўнасцей. У якасці асноўнага сродку, комплекснай формы арганізацыі выхавання дзіцяці на аснове духоўна-маральных каштоўнасцей беларусаў мы разглядаем народнае свята. Комплексны характар народнага свята пацвярджаецца наяўнасцю ў ім асноўных складнікаў этнічнай культуры. Народныя святы як асноўныя формы трансляцыі і ўзнаўлення этнакультурнага вопыту аб'ядноўваюць у сабе вобразы, семіятычныя адзінкі, аксіялагічныя складнікі. Праз такія сродкі, як песня, гульня, казка, загадка, мастацкая дзейнасць, старшыя дашкольнікі далучаюцца да культуратворчасці. Мы лічым, што пашырэнне кола зносін паміж суб'ектамі (дзеці, педагогі, бацькі) адбываецца ў працэсе падрыхтоўкі і правядзення свята. Дашкольнікі, як правіла, ахвотна ўзаемадзейнічаюць з аднагодкамі і дарослымі, што з'яўляецца падмуркам для раскрыцця іх асобы. Святы забяспечваюць рознабаковасць выхавання дзяцей. Так, падчас народнага свята ствараюцца ўмовы для развіцця эстэтычных пачуццяў дзіцяці, праяўлення станючых эмоцый, выканання прызначаных ім роляў [2]. Старэйшыя выхаванцы вучацца спецыяльным рытуальным дзеянням, падпарадкоўваюць свае паводзіны агульнай культуры зносін, арыентаванай на духоўна-маральныя каштоўнасці. Падчас падрыхтоўкі да свята дашкольнікі ўстанаўліваюць яго сувязь з сезоннымі зменамі ў прыродзе, з працай продкаў у мінулым і дарослых у сённяшні час, а таксама важнымі падзеямі, датамі ў грамадскім жыцці. Непасрэдная падрыхтоўка да свята (выраб аtryбутаў, падарункаў, запрашэнняў) садзейнічае развіццю практычных уменняў і навыкаў этнакультуратворчай дзейнасці выхаванцаў. У працэсе падрыхтоўкі і правядзення свята значна пашыраецца слоўнік дзяцей, яны знаёмяцца з новымі паняццямі, прыказкамі, прымаўкамі, заклічкамі, прыгаворамі. У адпаведнасці з месцазнаходжаннем, якое фарміруе мясцовы мастацкі каларыт рэгіёна, духоўную складовую, дзеці сумесна з дарослымі могуць развучаць абрадавыя песні, танцы, карагоды. Эфектыўнай формай работы з выхаванцамі мы лічым перадсвяточныя вачоркі. Галоўная мэта вачорак заключаецца ў стварэнні ўмоў для пазнання і засваення духоўна-маральнага сэнсу свята; фарміравання навыкаў зносін дарослых і дзяцей, дзіцяці з аднагодкамі падчас падрыхтоўкі да свята; развіцця асабістых традыцый і эмацыянальнага камфорту ў сумеснай этнакультуратворчай дзейнасці [3]. З мэтай павышэння цікавасці дашкольнікаў на вачоркі «запрашаюцца» розныя вобразы-персанажы, ствараюцца ўмовы для рознаўзроставых зносін паміж дзецьмі, што забяспечыць трансляцыю старэйшымі дашкольнікамі сваіх уяўленняў малодшым – у гэтым закладзены галоўны прынцып народнай педагогікі. Асноўнымі відамі культуратворчай дзейнасці становяцца развучванне песень, карагодаў, гульняў; выраб аtryбутаў, неабходных для свята; аздабленне памяшкання (беларуская хата, музычная зала і інш.);

выраб паштовак-запрашэнняў, падарункаў-сюрпрызаў бліжнім (родным, сябрам).

У працэсе падрыхтоўкі да свята пажадана арганізаваць некалькі вячорак. Абапіраючыся на работы Л.В. Какуевай [3], лічым мэтазгодным планаваць вячоркі ў тры ўзаемазвязаныя этапы: пазнавальная гутарка з дзецьмі; практычная дзейнасць дзяцей і дарослых; творчыя гульні, музыка-літаратурныя вячоркі. На вячорках дзеці аб'ядноўваюцца ў падгрупы і выконваюць агульную працу або займаюцца індывідуальна. Такім чынам, народнае свята з'яўляецца адной з эфектыўных форм трансляцыі, узнаўлення, захавання і далучэння дзяцей да культурнага вопыту, духоўна-маральных каштоўнасцей беларусаў.

1. Кахноўская, А.В. Падыходы да арганізацыі этнакультурнага выхавання дзяцей ва умовах установы дашкольнай адукацыі / А.В. Кахноўская // Палеска. – № 6. – 2016. – С. 12-16.
2. Кахноўская, А.В. Этнакультурнае выхаванне: фарміраванне асноў патрыятызму ў старшых дашкольнікаў : вучэб.-метад. дапам. / А.В. Кахноўская. / 2-е выд., выпраўл. – Мінск : Мін. абл. ін-т развіцця адукацыі, 2013. – 100 с.
3. Кокуева, Л.В. Духовно-нравственное воспитание дошкольников на культурных традициях своего народа : метод. пособие / Л.В. Кокуева. – М. : АРКТИ, 2005. – 144 с.

Кирпич Сергей Васильевич

*к. т. н., доцент кафедры инновационного менеджмента экономического факультета
Белорусского государственного университета (Минск)*

Инновационные аспекты профессионального образования в контексте социальной ответственности

Работа посвящена изучению принципов социальной ответственной деятельности и их «участию» в деловой сфере, социокультурной деятельности и семейной жизни людей. Быть социально ответственным означает, что люди и организации должны следовать общепринятым этическим, духовно-нравственным нормам, которые детерминируют их поведение во всех сферах жизни. Стремление к социальной ответственности помогает людям и организациям позитивно влиять на развитие бизнеса, общественную активность, жизнь семей.

В контексте современных тенденций глобализации люди всё больше осознают необходимость руководствоваться и следовать духовно-нравственным нормам поведения в бизнесе, в общественной жизни и в семьях. Компании, организации и сообщества призваны действовать с пониманием того, что есть «правильно / неправильно». Эта тенденция восходит к Золотому правилу нравственности: «поступай с другими так, как ты хотел бы, чтобы они поступали с тобой» и наблюдается на всех уровнях развития общества и государства, оказывает серьёзное влияние на жизнь деловых и общественных организаций, сообществ, семей.

Каждая организация (и каждый человек) живет своей жизнью и может по-разному участвовать в развитии общества, например, участвуя в организации социальных мероприятий или предоставляя социальные услуги